

Финляндия и Россия.

Вопрос об отношении Финляндии к России стал злободневным. Врем. Пр-во *не сумело* удовлетворить финский народ, требующий *пока еще* не отделения, а только широкой автономии.

Недемократическую, аннексионистскую политику Вр. Прав-ва формулировала и «защитила» на-днях «Раб. Газета». Она сделала это так, что успешнее «провалить» подзащитного было бы нельзя. Вопрос это действительно коренной, общегосударственный, и остановиться на нем со всем вниманием необходимо.

Орг. Ком. полагает, — пишет «Раб. Газета», № 42, — что вопрос о взаимоотношениях между Финляндией и Российским государством в целом может и должен быть решен только соглашением между Финляндским Сеймом и Учр. С-нием. А до тех пор гг. финны (Орг. Ком. беседовал с финскими с.-д.) должны помнить, что если бы в Финляндии усилились сепаратные тенденции, то это могло бы усилить централистические стремления русской буржуазии.

Это — точка зрения капиталистов, буржуазии, кадетов, но никоим образом не пролетариата. Программу с.-д. партии — именно § 9 ее, признающий право самоопределения за всеми нациями, входящими в состав государства, — с.-д. меньшевики выкинули за борт. Они отреклись на деле от этой программы, перейдя фактически на сторону буржуазии, — как и по вопросу о замене постоянной армии всеобщим вооружением народа и т. д.

Капиталисты, буржуазия, а в том числе и партия к.-д. никогда не признавали политического самоопределения наций, *т.е. свободы отделения* их от России.

С.-д. партия в программе своей, принятой в 1903 году, признала это право в § 9 программы.

Если Орг. Ком. «отослал» финских с.-д. к «соглашению» Финл. Сейма с Учр. Собр., то это и есть переход, по данному вопросу, на сторону буржуазии. Чтобы вполне убедиться в этом, достаточно ясно сопоставить позицию *всех* главных классов и партий.

Царь, правые, монархисты не за соглашение Сейма с У. С., а за прямое подчинение Финляндии русскому народу. Буржуазия республиканская — за *соглашение* Финляндского Сейма с У. С. Сознательный пролетариат и с.-д., *верные* своей программе, за *свободу отделения* Финляндии, как и всех неполноправных народностей. *от* России. Вот бесспорная, ясная, точная картина. Под лозунгом «соглашения», который ровно ничего не решает, — ибо как быть, если соглашение *не* будет достигнуто? — буржуазия проводит то же самое царистское подчинение, ту же политику аннексии.

Ибо Финляндию аннектировали русские цари по сделкам с душителем французской революции Наполеоном и т. д. Если мы действительно против аннексий, то мы должны сказать: *свобода отделения для Финляндии!* Когда мы сказали и осуществили это, *тогда*—и только тогда! — «соглашение» с Финляндией будет действительно добровольным, свободным, действительно соглашением, а не обманом.

Соглашаться могут только равные. Чтобы соглашение было на деле соглашением, а не словесным прикрытием подчинения, для этого необходимо действительное равноправие *обеих* сторон, т. е. чтобы и Россия имела право *не* согласиться и *Финляндия*. Это ясно, как ясен ясный божий день.

Только «свобода отделения» и выражает это, только имеющая свободу отделиться Финляндия действительно в состоянии вступить в «соглашение» с Россией о том, надо ли ей отделяться. Кто без этого условия, без признания свободы отделения, фразерствует «соглашение», тот обманывает себя и народ.

«Орг. Ком.» должен был ясно сказать финнам, признает он свободу отделения или нет. Он по-кадетски затушевывал это и тем отрекся от свободы отделения. Он должен был напасть на русскую буржуазию за ее отказ угнетенным нациям в праве отделения — отказ, *равносильный аннекснонизму*. А Орг. Ком. вместо этого нападает на финнов, предостерегает их, что «сепаратные» (надо было сказать: сепаратистские) тенденции усилят централистические стремления!! Орг. Ком., другими словами, грозит финнам усилением

аннексионистской великорусской буржуазии — именно это делали всегда кадеты, именно под этим флагом Родичевы и К^о провозят *свой* аннексионизм.

Вот наглядное практическое пояснение к вопросу об аннексиях, о коих ныне «все» говорят, боясь прямо и точно поставить вопрос: *кто против свободы отделения, тот за аннексии.*

Цари проводили политику аннексий грубо, обменивая один народ на другой по соглашению с другими монархами (раздел Польши, сделка с Наполеоном о Финляндии и пр.), как помещики обменивали меж собой крепостных крестьян. Буржуазия, становясь республиканскою, проводит *ту же самую* политику аннексий более *тонко*, более прикрито, *обещая* «соглашение», *но отнимая* единственную реальную гарантию действительного равноправия при соглашении, именно: свободу отделения. Орган.

Комит. плетется в хвосте буржуазии, переходя на деле на ее сторону. (Вполне права была поэтому «Биржевка», которая перепечатала все существенное из статьи «Рабочей Газеты» и похвалила ответ Орган. Комит. финнам, назвав этот ответ «уроком русской демократии» финнам. «Рабочая Газета» заслужила этот поцелуй «Биржевки».)

Партия пролетариата («большевики») еще раз на своей конференции, в резолюции по национальному вопросу, подтвердила свободу отделения.

Группировка классов и партий ясная.

Мелкие буржуа дают себя запугать призраком запуганной буржуазии — в этом вся суть политики с.-д. меньшевиков и эсеров. Они «боятся» отделения. Сознательные пролетарии *не* боятся его. И Норвегия и Швеция выиграли, когда Норвегия свободно отделилась от Швеции в 1905 году: выиграло доверие между обеими нациями, выиграло добровольное сближение между ними, исчезли нелепые и вредные трения, укрепилось экономическое и политическое, культурное и бытовое *тяготение* обеих друг к другу, усилился братский союз рабочих обеих стран.

Товарищи рабочие и крестьяне! Не поддавайтесь аннексионистской политике русских капиталистов, Гучкова, Милюкова, Времени. Правит, по отношению к Финляндии, Курляндии, Украине и пр.! Не бойтесь признать свободу отделения всех этих наций. Не насилем надо привлекать другие народы к союзу с великороссами, а только действительно добровольным, действительно свободным соглашением, *невозможным* без свободы отделения.

Чем свободнее будет Россия, тем решительнее признает наша республика свободу отделения невеликорусских наций, тем сильнее потянутся к союзу с нами другие нации, тем меньше будет трений, тем реже будут случаи действительного отделения, тем короче то время, на которое некоторые из наций отделятся, тем теснее и прочнее в конечном счете — братский союз пролетарски-крестьянской республики Российской с республиками какой угодно иной нации.

[Н. Ленин]

Источник: Истпарт отдел ЦК ВКП (б) по изучению истории Октябрьской революции и ВКП (б) 1917 г. Выпуск третий №№ 46-69. «Прибой» Ленинград 1928

SUOMI JA VENÄJÄ

Kysymys Suomen suhteesta Venäjään on käynyt päivänpolttavaksi. Väliaikainen hallitus *ei ole kyennyt tyydyttämään Suomen kansaa, joka toistaiseksi ei vielä vaadi eroamista, vaan ainoastaan laajaa autonomiaa.*

Muutama päivä sitten „Rabotshaja Gazeta” muotoili ja „perusteli” Väliaikaisen hallituksen epädemokraattista aluevaltauspolitiikkaa. Lehti teki sen niin, ettei puolustettavaansa sen paremmin voi „kaataa”. Tämä on todella perustavaa laatua oleva, yleisvaltakunnallinen kysymys, ja meidän on tarkasteltava sitä mahdollisimman huolellisesti.

„Järjestelykomitea on sitä mieltä”, kirjoittaa „Rabotshaja Gazeta” No 42, „että Suomen ja Venäjän valtakunnan keskinäissuhteita koskeva kysymys kokonaisuudessaan voidaan ja tulee ratkaista vain Suomen eduskunnan ja Perustavan kokouksen välisellä sopimuksella. Siihen saakka suomalaisten toverien” (Järjestelykomitea on keskustellut suomalaisten sosialidemokraattien kanssa) „tulee muistaa, että jos Suomessa voimistuisivat separaatiopyrkimykset, niin se saattaisi voimistaa Venäjän porvariston sentralistisia pyrkimyksiä.”

Tuo on kapitalistien, porvariston, kadettien, mutta ei missään tapauksessa proletariaatin katsantokanta. Menshevikkisocialidemokraatit ovat heittäneet laidan yli socialidemokraattisen puolueen ohjelman, nimenomaan sen 9. §:n, jossa tunnustetaan kaikkien valtakunnan kokoonpanoon kuuluvien kansakuntien itsemääräämisoikeus. He ovat itse asiassa luopuneet tästä ohjelmasta ja siirtyneet tosiasiallisesti porvariston puolelle, samoin kuin siinäkin kysymyksessä, joka koskee vakinaisen armeijan korvaamista koko kansan aseistamisella j.n.e.

Kapitalistit porvaristo muun muassa myös kadettien puolue, eivät ole milloinkaan tunnustaneet kansakuntien valtiollista itsemääräämisoikeutta, t.s. Venäjästä eroamisen vapautta.

Socialidemokraattinen puolue on tunnustanut tämän oikeuden vuonna 1903 hyväksymässään ohjelmassa, sen 9. §:ssä.

Kun Järjestelykomitea antoi suomalaisille socialidemokraateille „viittauksen” Suomen eduskunnan ja Perustavan kokouksen välisestä „sopimuksesta”, niin se juuri merkitsee siirtymistä tässä kysymyksessä porvariston puolelle. Tullaksemme siitä täysin vakuuttuneiksi meidän tarvitsee vain verrata selvästi toisiinsa kaikkien tärkeimpien luokkien ja puolueiden kannanottoa.

Tsaari, oikeistolaiset, monarkistit eivät kannata Eduskunnan ja Perustavan kokouksen välistä sopimuksen tekoa, vaan Suomen suoranaista alistamista Venäjän kansan alaiseksi. Tasavaltalainen porvaristo kannattaa Suomen eduskunnan ja Perustavan kokouksen välistä sopimuksen tekoa. Luokkatietoinen proletariaatti ja ohjelmalleen uskollisina pysyvät socialidemokraatit kannattavat Suomen samoin kuin kaikkien muidenkin vajaa-oikeuksisten kansojen Venäjästä eroamisen vapautta. Sellainen on kiistaton, selvä ja tarkka kuva. Esittäessään tunnukseksi „sopimuksen teon”, joka ei ratkaise kerrassaan mitään, — sillä mitä sitten tehdään, jos sopimusta ei saadakaan aikaan? — porvaristo ajaa läpi tuota samaa, tsaristista alistamista, tuota samaa aluevaltauspolitiikkaa.

Venäjänsaarit liittivät Suomen väkivaltaisesti Venäjään niiden sopimusten nojalla, joita he olivat tehneet Ranskan vallankumouksen tukahduttajan Napoleonin kanssa, j.n.e. Jos me todella vastustamme aluevaltauksia, niin meidän on sanottava : eroamisvapaus Suomelle! Kun olemme sanoneet ja tehneet sen, niin silloin — ja vasta silloin! — „sopimus” Suomen kanssa tulee olemaan todella vapaaehtoinen, vapaasopimus, todellista sopimuksen tekoa eikä petosta.

Vain tasavertaiset voivat tehdä sopimuksia keskenään Jotta sopimus olisi todellakin sopimus eikä sanahelinää, jolla verhotaan alistamista, sitä varten on välttämätöntä, että kumpikin osapuoli olisi todella tasavertainen, s.o. että niin Venäjällä kuin Suomellakin olisi oikeus olla suostumatta sopimukseen. Se on päivänselvää.

„Eroamisvapaus” onkin ainoa, mikä sen ilmaisee: vasta eroamisvapauden omaava Suomi voi todella „sopia” Venäjän kanssa siitä, pitääkö sen erota. Ken latelee fraaseja „sopimuksesta”, mutta ei ota huomioon tätä ehtoa ei tunnusta eroamisvapautta, — hän pettää itseään ja kansaa

Järjestelykomitean olisi pitänyt sanoa suomalaisille selvästi, tunnustaako se eroamisvapauden vai ei. Se hämäsi tuon asian kadettien tapaan ja siten kieltäytyi tunnustamasta eroamisvapautta. Sen olisi pitänyt hyökätä Venäjän porvariston kimppuun sen vuoksi, että tämä on kieltänyt sorretuilta kansakunnilta eroamisoikeuden, sillä tuo kieltö on samaa kuin aluevaltauspoltiikka. Mutta Järjestelykomitea sen sijaan hyökkää suomalaisia vastaan varoittaen heitä, että „separaatio”-pyrkimykset (olisi pitänyt sanoa: separatistiset pyrkimykset) voimistavat sentralistisia pyrkimyksiä!! Toisin sanoen, Järjestelykomitea uhkailee suomalaisia sillä, että aluevaltausten kannalla oleva isovenäläinen porvaristo voimistuu, — juuri siten kadetit ovat menetelleet aina, juuri tuon lipun alla Roditshevit ja kumpp. ajavat läpi omaa aluevaltauspoltiikkaansa.

Tällainen on havainnollinen, käytännöllinen selitys aluevaltauksista, joista nykyään „kaikki” puhuvat, mutta pelkäävät asettaa kysymystä suoraan ja täsmällisesti. Ken vastustaa eroamisvapautta, hän kannattaa aluevaltauksia.

Tsaarit toteuttivat aluevaltauspoltiikkaa karkeasti, vaihtaen kansoja joihinkin toisiin kansoihin muiden monarkkien kanssa tekemiensä sopimusten nojalla (Puolan jako, Suomea koskeva sopimus Napoleonin kanssa y.m.) aivan samoin kuin tilanherrat vaihtoivat keskenään maaorjatalonpoikia. Tultuaan tasavaltalaiseksi porvaristo ajaa tuota samaa aluevaltauspoltiikkaa hienommin, verhotummin, lupailen „sopimusta”, mutta riistää ainoan reaalisen takeen todellisesta tasavertaisuudesta sopimusta tehtäessä, nimittäin eroamisvapauden. Järjestelykomitea laahustaa porvariston perässä siirtyen tosiasiallisesti sen puolelle. (Täysin oikeassa oli sen vuoksi „Birzhevka”, joka julkaisi kaiken oleellisen „Rabotshaja Gazetan” artikkelista ja kiitteli Järjestelykomitean suomalaisille antamaa vastausta nimittäen sitä suomalaisille annetuksi „venäläisen demokratian opetuksiksi”. „Rabotshaja Gazeta” on ansainnut tämän „Birzhevkan” suudelman.)

Proletariaatin puolue („bolshevikit”) vahvisti vieläkin kerran konferenssissaan, kansallisuuskysymyksestä hyväksymässään päätöslauselmassa kannattavansa eroamisvapautta.

Luokkien ja puolueiden ryhmittäminen on selvä.

Pikkuporvarit antavat pelästyttää itsensä säikäytetyn porvariston aaveella sellainen on menshevikkisocialidemokraattien ja eserrien politiikan olemus. He „pelkäävät” eroamista. Luokkatietoiset proletarit eivät pelkää sitä. Kun Norja erosi vapaasti Ruotsista vuonna 1905, niin siitä voitti sekä Norja että Ruotsi: voitti kummankin kansakunnan keskinäinen luottamus, voitti niiden vapaaehtoinen keskinäinen lähentyminen; silloin hävisivät typerät ja vahingolliset kahnaukset, lujittui se vetovoima, jota kumpikin tunsu toistaan kohtaan taloudellisella ja poliittisella, kulttuuri- ja arkielämän alalla, lujittui kummankin maan työläisten veljesliitto.

Toverit työläiset ja talonpojat! Älkää antautuko sen aluevaltauspoltiikan valtaan, jota Venäjän

kapitalistit, Gutshkov, Miljukov, Väliaikainen hallitus harjoittaa Suomen, Kuurinmaan, Ukrainan y.m. suhteen! Älkää pelätkö tunnustaa kaikkien näiden kansakuntien eroamisvapautta. Muita kansoja ei pidä vetää liittoon isovenäläisten kanssa väkivallan avulla, vaan yksinomaan todella vapaaehtoisin, todella vapaan sopimuksen pohjalla, mikä on mahdotonta ilman eroamisvapautta.

Mitä vapaampi Venäjä tulee olemaan, mitä päättäväisemmin tasavaltamme tunnustaa ei-isovenäläisten kansojen eroamisvapauden, sitä voimakkaammin muut kansat alkavat pyrkiä liittoon kanssamme, sitä vähemmän tulee olemaan kahnauksia, sitä harvinaisempia tulevat olemaan todelliset eroamistapaukset ja sitä lyhyempi se aika, joksi muutamat kansat eroavat, sitä läheisempi ja vankempi tulee — loppujen lopuksi — olemaan Venäjän proletaarisen ja talonpoikaisen tasavallan veljesliitto minkä tahansa muun kansakunnan tasavallan kanssa.

Source: Pravda, No 46, toukokuun 15 (2) pnä 1917. *V.I.LENIN. Teokset. 24 osa, Huhtikuu - kesäkuu 1917* Suomennos neljänneestä venäjänkielisestä painoksesta. Karjalan ASNT:n Valtion kustannusliike, Petroskoi - 1959.

Evert Huttusen [Suomen itsenäisyyteen tähtäävä puhe](#), ensimmäisessä yleisvenäläisessä työläis- ja sotilasneuvostojen edustajien kongressissa Pietarissa 20.6.1917.

FINLAND AND RUSSIA

Finland's attitude to Russia has become the topic of the day. The Provisional Government has *failed* to meet the demand of the Finnish people, which, *so far*, is not for secession, but only for broad autonomy.

The Provisional Government's undemocratic, annexationist policy was formulated and "defended" the other day by *Rabochaya Gazeta*. It could not have made a more "damning" defence than it did. This is indeed a fundamental issue, an issue of state significance, which deserves the closest attention.

"The Organising Committee believes," writes *Rabochaya Gazeta* No. 42, "that the general problem of Finnish-Russian relations can and should be settled only by an agreement between the Finnish Diet and the Constituent Assembly. Pending this, the Finnish comrades (the Organising Committee has had talks with the Finnish Social-Democrats) should bear in mind that if separate tendencies in Finland were to increase, this would be likely to strengthen the centralist tendencies of the Russian bourgeoisie."

That is the point of view of the capitalists, the bourgeoisie, the Cadets, but not of the proletariat. The programme of the Social-Democratic Party, namely, §9, which recognises the right of self-determination for all nation members of the state, has been thrown overboard by the Menshevik Social-Democrats. They have, in effect, renounced this programme and taken sides with the bourgeoisie, just as they did on the question of the replacement of the standing army by the universally armed people, and so on.

The capitalists, the bourgeoisie, including the Cadet Party, never did recognise the right of nations to political self-determination, i.e., *freedom to secede* from Russia.

The Social-Democratic Party *recognised* this right in § 9 of its programme, adopted in 1903.

When the Organising Committee "recommended" to the Finnish Social-Democrats an "agreement" between the Finnish Diet and the Constituent Assembly, they were, on this question, taking sides with the bourgeoisie. One merely has to compare the positions of *all* the principal classes and parties to see the truth of this.

The tsar, the Rights, the monarchists are not for an agreement between the Diet and the Constituent Assembly — they are for subjecting Finland to the Russian nation. The republican bourgeoisie are for an *agreement* between the Finnish Diet and the Constituent Assembly. The class-conscious proletariat and the Social-Democrats, *true* to their programme, are for the *right* of Finland, as of all the other underprivileged nations, to *secede from* Russia. We have here a clear, precise, and indisputable picture. Under the guise of an "agreement", which cannot settle anything — for what are you going to do if an agreement is *not* reached? — the bourgeoisie is pursuing the same old tsarist policy of subjection and annexation.

For Finland was annexed by the Russian tsars as the result of a deal with the suppressor of the French revolution, Napoleon, etc. If we are really against annexations, we should say: *give Finland the right of secession!* Not until this has been said and accomplished can an "agreement" with Finland be a really free and voluntary agreement, a real agreement, and not just a fake.

Agreement is possible only between equals. If the agreement is to be a real agreement, and not a verbal screen for subjection, *both* parties to it must enjoy real equality of status, that is to say, both Russia *and* Finland must have the right to *disagree*. That is as clear as daylight.

Only by "freedom of secession" can that right be expressed. Only when she is free to secede will Finland really be in a position to enter into an "agreement" with Russia as to whether she should secede or not. *Without* this condition, without recognising the right of secession, all phrase-mongering about an "agreement" is self-deception and deception of the people.

The Organising Committee should have told the Finns plainly whether it recognises the right of secession or not. It befogged the issue, like the Cadets, and thereby repudiated the right of secession. It should have attacked the Russian bourgeoisie for denying the oppressed nations the right to secede, a denial which is *tantamount to annexation*. Instead, the Organising Committee attacks the Finns and warns them that "separate" (they should have said separatist) tendencies would strengthen centralist inclinations! In other words, the Organising Committee threatens the Finns with the strengthening of the annexationist Great-Russian bourgeoisie — just what the Cadets have always done, the very guise under which Rodichev and Co. are pursuing *their* annexationist policy.

We have here a clear and practical commentary on the question of annexations, which "everybody" is now talking about, though afraid to face the issue squarely. *To be against the right of secession is to be for annexations.*

The tsars pursued a crude policy of annexation, bartering one nation for another by agreement with other monarchs (the partition of Poland, the deal with Napoleon over Finland, and so on), just like the landowners, who used to exchange peasant serfs. The bourgeoisie, on turning republican, is carrying on the *same* policy of annexation, only more subtly, less openly, by *promising* an "agreement" while taking away the only effective guarantee of real equality in the making of an agreement, namely, the right of secession. The Organising Committee is dragging at the tail-end of the bourgeoisie, and in practice *taking* its side. (*Birzhevka* was therefore quite right in reprinting all the salient points of the *Rabochaya Gazeta* article and approving the Organising Committee's reply to the Finns, which it called a "lesson by Russian democracy" to the Finns. *Rabochaya Gazeta* deserved this kiss from *Birzhevka*.) At its conference, the party of the proletariat (the "Bolsheviks") once more confirmed the right of secession in its resolution on the national question.

The alignment of classes and parties is clear.

The petty bourgeois are letting themselves be frightened by the spectre of a frightened bourgeoisie—that is the whole crux of the policy of the Menshevik Social-Democrats and the Socialist-Revolutionaries. They are "afraid" of secession. The class-conscious proletarians are *not* afraid of it. Both Norway and Sweden gained from Norway's free secession from Sweden in 1905: it made for mutual trust between the two nations, it drew them closer together on a voluntary basis, it did away with the stupid and destructive friction, it strengthened the economic and political, the cultural and social *gravitation* of the two nations to each other, and strengthened the fraternal alliance between the workers of the two countries.

Comrades, workers and peasants, do not be influenced by the annexationist policy of the Russian capitalists, Guchkov, Milyukov, and the Provisional Government towards Finland, Kurland, Ukraine, etc.! Do not fear to recognise the right of all these nations to secede! Nations must be won over to the idea of an alliance with the Great Russians not by force, but by a really voluntary and really free agreement, which is *impossible* without the right of secession.

The freer Russia is, and the more resolutely our republic recognises the right of non-Great-Russian nations to secede, the more strongly will other nations be *attracted* towards an

alliance with us, the less friction will there be, the more rarely will actual secession occur, the shorter the period of secession will last, and the closer and more enduring — in the long run — will the fraternal alliance be between the Russian proletarian and peasant republic and the republics of all other nations.

[N. Lenin]

Source: Pravda No. 46, May 15(2), 1917. In *LENIN. Collected Works. Volume 24, April - June 1917* Progress Publishers, Moscow, 1964.

The [Speech of the Finnish Social Democratic Party Representative Evert Huttunen](#) at the Session of the All-Russian Congress of Soviets of Workers' and Soldiers' Deputies on June 20, 1917 in Petrograd